

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชา ศ 41101	ใ้บความรู้ที่ 5	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ประกอบการสอนชั่วโมงที่ 17
	เรื่อง พื้นฐานการรับรู้ความ ไพเราะของการฟังเพลง	

หลักการในการฟังเพลง

ดังที่ได้ทราบกันมาแล้วว่า การฟังเพลงของแต่ละบุคคลนั้นจะมีจุดประสงค์ที่ต่างกันอย่างออกไป เพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ของการฟังเพลง ได้มีผู้รู้ทางด้านดนตรีได้เสนอหลักการในการฟังเพลงไว้ดังนี้

1. ผู้ฟังต้องมีความพร้อมที่จะฟัง มีสมาธิในการฟัง ฟังด้วยความตั้งใจ
2. ศึกษาพื้นฐานของเพลงว่าเป็นเพลงประเภทใด เช่น เพลงไทย เพลงไทยสากล เป็นต้น
3. ศึกษาเสียงของดนตรีแต่ละชนิด แต่ละประเภทว่าเป็นอย่างไร และควรจดจำเสียงของเครื่องดนตรีได้
4. ควรจัดลำดับในการฟัง องค์ประกอบต่างๆของเพลง โดยอาจเริ่มจากการฟัง จังหวะ คำร้อง ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสาน
5. มีอารมณ์ร่วมในการฟังเพลง เมื่อฟังแล้วควรวิเคราะห์ให้ได้ว่า เพลงที่ฟังนั้นมีอารมณ์อย่างไร
6. ในกรณีที่ไปฟังเพลงในโรงละครหรือบนเวทีการแสดง ควรรักษามารยาทอย่างเคร่งครัดไม่ควรแสดงกิริยาอาการที่ไม่เหมาะสม

ความไพเราะของการฟังเพลง

มีคนอยู่จำนวนไม่น้อย ที่ฟังเพลงเพลงเดียวกันแล้ว คนหนึ่งบอกว่าเพลงที่ฟังไม่มีความไพเราะอีกคนหนึ่งบอกว่าเพลงที่ฟังมีความไพเราะมาก การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งระบุว่า เพลงที่ฟังมีความไพเราะหรือไม่นั้น โดยส่วนรวมแล้วมักจะกำหนดความไพเราะของเพลงตามความพอใจ ความเคยชินเป็นประเด็นสำคัญ สำหรับหลักการฟังเพลงจะพิจารณาความไพเราะของเพลงจากองค์ประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถของผู้ประพันธ์เพลง ผู้ประพันธ์เพลงหรือนักแต่งเพลงแต่ละคนจะมีความสามารถแตกต่างกัน ผู้ประพันธ์เพลงบางคนจะมีความพิถีพิถัน กับคำร้อง ทำนอง จังหวะ และส่วนประกอบต่างๆ ของบทเพลงมาก แต่มีผู้ประพันธ์ไม่ใช่น้อยที่ไม่สนใจคุณภาพของเพลงมากนัก ด้วยต้องการประพันธ์เพลงให้ได้มากๆ เพื่อผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจเป็นสำคัญ

2. คุณภาพของเครื่องดนตรี กล่าวคือถ้าใช้เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพดี เสียงที่บรรเลงออกมา ก็จะมี ความไพเราะน่าฟัง
3. ความสามารถของผู้บรรเลง ผู้บรรเลงหรือนักดนตรีที่มีความชำนาญในการบรรเลงดนตรี และ เทคนิคในการบรรเลงดนตรี ก็สามารถปรุงแต่งบทเพลงที่บรรเลงให้มีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น ได้
4. ความสามารถของนักร้อง ในกรณีที่เพลงเพลงนั้นเป็นเพลงขับร้อง ถ้านักร้องมีความสามารถในการขับร้องสูง เสียงไพเราะน่าฟัง มีความแม่นยำในการขับร้องทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ มี เสียงกลมกลืนกับเสียงดนตรี มีความสามารถในการใส่อารมณ์ลงไป เพลงขณะขับร้อง จะทำให้ เสียงเพลงที่ออกมามีความไพเราะ
5. การเรียบเรียงเสียงประสาน คือการนำเสียงของเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ หรือเสียงของนักร้องมา จัดให้เหมาะสม โดยให้มีความกลมกลืนกัน ทั้งเสียงของเครื่องดนตรีและเสียงของนักร้อง เพลงที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานที่ถูกต้องตามหลักการของการประสานเสียง เมื่อบรรเลง และขับร้องโดยนักดนตรีและนักร้องที่มีความสามารถสูง เสียงเพลงที่ออกมาจะมีความไพเราะ น่าฟัง
6. ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีของผู้ฟังเพลง ในเรื่องความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีของผู้ฟังเพลง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ฟังเพลงวิเคราะห์ได้ว่า เพลงที่ฟังมีความไพเราะน่าฟังเพียงใด โดยใช้ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับ ดนตรีเป็นหลักในการพิจารณา
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเพลงของผู้ฟัง เพลงต่างๆที่ฟังกันอยู่ในปัจจุบันมีหลาย ประเภทด้วยกันทั้งรูปแบบ แนวทำนอง คำร้อง จังหวะ และเสียงประสาน ของเพลงแต่ละ ประเภทจะมีความแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้ฟังเพลงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของ ทำนอง คำร้อง จังหวะ และเสียงประสานของเพลงแต่ละประเภท และยอมรับก็จะทำให้ผู้ฟัง เพลงมีคุณค่า สามารถพิจารณาได้ว่าเพลงที่ฟังนั้นมีความไพเราะมากน้อยเพียงใด

(ที่มา : เฉลิม นาคีรักษ์, ปัญญา ,บันเทิง ชลช่วยชีพ, นลินี ณ นครรุ่งเรือง ศิลปะกับชีวิต1-2 อักษร เจริญทัศน์ หน้า 77 - 78)

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ชื่อกลุ่มที่รับการประเมิน.....

เรื่อง พื้นฐานการรับรู้ความไพเราะของการฟังเพลง หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกหลักการในการฟังเพลงและองค์ประกอบการพิจารณาความไพเราะของการฟังเพลงได้ถูกต้อง

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ				
	4 (ดีเยี่ยม)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)	รวม
1. ความถูกต้อง ครบถ้วน ของข้อมูล					
2. ความมั่นใจของผู้นำเสนอ					
3. ตรงต่อเวลา					
4. กลวิธีการนำเสนอ					
5. ความพร้อมเพียงของกลุ่ม					
				รวมคะแนน	

หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

ดีมาก = 4 คะแนน
ดี = 3 คะแนน
พอใช้ = 2 คะแนน
ควรปรับปรุง = 1 คะแนน

ระดับคุณภาพ

ดีมาก = 16 – 20 คะแนน
ดี = 11 – 15 คะแนน
พอใช้ = 6 – 10 คะแนน
ควรปรับปรุง = 1 – 5 คะแนน

ช่วงคะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แบบประเมินคุณลักษณะ : การทำงานร่วมกับผู้อื่น

ชื่อกลุ่มที่รับการประเมิน.....

เรื่อง พื้นฐานการรับรู้ความไพเราะของการฟังเพลง หน่วยการเรียนรู้ที่ 8

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง บอกหลักการในการฟังเพลงและองค์ประกอบการพิจารณาความไพเราะของการฟังเพลงได้ถูกต้อง

พฤติกรรมบ่งชี้ 1. การดำเนินงานยึดเป้าหมายของกลุ่ม 2. มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับกลุ่ม 3. แสดงความคิดเห็นสนใจความรู้สึกละและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 4. ปฏิบัติงานตามที่รับมอบหมาย

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีเยี่ยม)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
คุณลักษณะ : การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	ร่วมกำหนด เป้าหมายของกลุ่ม อย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่รับ มอบหมาย และ ข้อตกลงของกลุ่ม จนสำเร็จ มี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ กลุ่มด้วยความเอาใจ ใส่และแสดงความ ความเห็น โดยคำนึงถึง ความรู้สึกของผู้อื่น และยอมรับความ ความเห็นของผู้อื่น	ร่วมกำหนด เป้าหมายของกลุ่ม อย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่รับ มอบหมายและ ข้อตกลงของกลุ่ม จนสำเร็จมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับ กลุ่มด้วยความเอา ใจใส่และแสดง ความคิดเห็นยังไม่ คำนึงถึงความรู้สึก ของผู้อื่น และ ยอมรับความ ความเห็นของผู้อื่น บางประเด็น	ร่วมกำหนด เป้าหมายของ กลุ่มอย่างแข็งขัน ปฏิบัติงานตามที่ รับมอบหมาย และข้อตกลงของ กลุ่มจนสำเร็จ มี ปฏิสัมพันธ์ ร่วมกับกลุ่มไม่ ค่อยเอาใจใส่และ ไม่แสดงความ ความเห็นในงาน กลุ่ม	ร่วมกำหนด เป้าหมายของ กลุ่มอย่างแข็ง ขัน แต่ไม่ ปฏิบัติงาน ตามที่รับ มอบหมาย และข้อตกลง ของกลุ่ม ขาด แสดงความ ความเห็นและไม่ ยอมรับความ ความเห็นของ ผู้อื่น

